

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
Hónapontaiban évről-évre.
Egy évre 10 h.
Három évre 28 h.
Egy évre 30 h.
Három évre 85 h.
Egy évre 34 h.
Három évre 85 h.
Egy évre 34 h.
Egy évre 34 h.
Egy évre 34 h.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hó- és évszám utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 2.
A szerkesztőség kéziratok vételére adására vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.
Előfizetési és hirdetői a kiadó hivatalában intézendők.

XIII. évfolyam 103. szám. Nagyvárad Péntek, 1917 május 4.

Élénkül a keleti harctér.

Támadnak az oroszok.

Keleti harctér. Budapest, május 3. (Hivatalos.) Több ellenséges századnak a Putna völgyben levő állásaink ellen intézett előretörését az ellenség véres veszteségei mellett visszavertük. Az arcvonal többi részén helyenként élénkebb a tüzérségi tevékenység.

Olasz és délkeleti harctér. Budapest, május 3. (Hivatalos.) Nincs különös esemény. *Höfer.*

Az olaszok szerint nagy események előestéjén állunk.

Budapest, május 3. (Saját tudósítónktól.) Luganóból jelentik: A Tribuna és más olasz lapok szerint az olasz parlamentet a napokban összehívják. Nagy események előestéjén állunk — írja a Tribuna — a kamarát befejezett tények és tisztázódott helyzet elé akarják állítani.

A francia szociálista kisebbség a békéért.

Budapest, május 3. (Saját tudósítónktól.) Genéből jelentik: Párisi jelentések szerint május elsején a szociálista kisebbség nagy népgyűlést tartott, amelyen kimondták, hogy követelik a háborúnak gyors befejezését. A népgyűlésen elhatározták, hogy május 6-án újabb gyűlésre jönnek össze, amelyen megbeszélnek a francia szociálistáknak a stockholmi konferencián való részvételét. A gyűlés nagy utcai tüntetéssel ért véget.

Oroszország nem köt külön békét.

Budapest, május 3. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: Miljukov a hivatalos pétervári távirati ügynökség útján kijelenti, hogy Oroszországban nincs egyetlen párt sem, amely Németországgal vagy Ausztria-Magyarországgal hajlandó lenne külön békét kötni.

Kétszáz ezer szökött orosz katoná.

Budapest, május 3. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Semleges forrás szerint az orosz hadseregből a forradalom kitörésétől április 15-ig közel 200 ezer katoná szökött meg.

A megállított offenzíva.

Pergő tűz a Scarpe partján. Tüzérségi és aknavető harc. Repülőharcok.

Berlin, május 3. A nagyfőhadiszámú jelentés:

Égő harctér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornok hadosztályja. Az utóbbi napok tartós tüzérségi harcát ma reggel a Scarpe mindkét partján pergő tűz követte, utána széles arcvonalon újabb angol támadások kezdődtek.

A német trónörökös hadosztályja. Kedves megfigyelés mellett a tüzérségnek és aknavetőknak harci tevékenysége tegnap nagy erősséget ért el, különösen Auberive és Craones között a hegyi fronton az Aisne — Marne osztoron mentén és a Prosnestől északra emelkedő magaslati állásokon volt sötét a tüzérségi harc.

Albrecht württembergi herceg hadosztályja. Nem volt különös esemény.

A repülőtevékenység az állások felett és mögött éjjel nappal igen élénk volt. Az ellenség légi harcban 8, kényszerleszállás folytán 1 és a földről intézett elhárító tüzelés következtében 7 repülőgépet és egy kötött léggömböt veszített.

Keleten a helyzet változatlan.

Keleti harctér.

Az általános helyzet változatlan, a Susita és Putna völgy között egy orosz támadás tűzünkben veszteségteljesen összeomlott.

Macedóniai front.

Élénk tüzelés Mocasintinnál a Vardar nyugati partján és a Doiranától dél-nyugatra.

Ludendorff, első főhadiszámvezető.

Tavaszi újdonságok minden cikkben megérkeztek!

Selyem szövetek, bársonyok, gyapjuszövetek, mosó kelmék, csipkék, diszek, szallagok. Új modellek: Blousok, kabátok, köpöny és Jouponokban. Keztyük és harisnyák, gyermekruhák, kötények ágy és fehérneműekben. Szőnyeg és függöny nagy választékban. Női ruha varrodámban legelőgánsabb esztömök és ruhák készülnek, méltányos árban.

CZILLÉR IMRE nagyáruház.

Egyes szám ára 12 fillér.

Az ideiglenes kormány bukása.

Budapest, május 3. (Saját tudósítónktól.) Lugaából jelentik: Olasz lapok jelentik Pétervárról: Napok óta egyre jobban foglalkoznak Miljukov és Kerenszky közel napokban bekövetkező távozásával. A kormány hivatalosan cáfolja ezeket a híreket. Miljukov és Kerenszky bukásával az egész ideiglenes kormány sorsa összefüggésben van.

Nagy csapatszállító gőzös elsüllyesztése.

Budapest, május 3. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: Londonból jelentik az admirális hivatalosan közli, hogy a Balazat nevű 11120 tonnás csapatszállító gőzös ausztráliai csapatokkal megrakottan német tengeralattjáró áldozata lett. A csapatokat sikerült az utolsó emberig megmenteni.

Angol pénz Oroszországnak.

Budapest, május 3. (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból jelentik: Biztos forrásból hírlik, hogy a napokban Angliából Stockholmon keresztül jelentékeny pénzüsszeg indul Oroszországba az angol nagykövetség címére.

Torpedónaszádok elsüllyesztése a flandriai tengerpart előtt.

Budapest, május 3. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Az admirális jelentik: 3-ára virradó éjjelen előrsi haderőnk a flandriai tengerpart előtt egy ellenséges torpedónaszádot elsüllyesztettek, egy másik annyira megsérült, hogy megsemmisülése valószínű.

A Wolff-ügynökség esti jelentése.

Az angolok megújították áttörési kísérletüket.

Budapest, május 3. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Az arrasi fronton megújított angol áttörési kísérlet az ellenség legnagyobb veszteségei mellett meghiúsult. Aisne-nél és Reims-nél északra túró és erős támaszra támasztották.

Amerika municiót szállít Oroszországnak.

Az amerikai municiógyárak igazgatói táviratilag értesítették az ideiglenes kormányt, hogy elsősorban Oroszország megrendelését fogja elkészíteni. Az amerikai vasúttársaságok is elhatározták, hogy a Oroszországnak szánt municiószállítványt elsőbbségben fogják részszíteni. Legközelebb ide érkezik az amerikai vasutak egy küldöttsége, a mely az orosz szállítást szervezni fogja.

Fenyegető parasztzavargások Oroszországban.

Budapest, május 3. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Ideérkező orosz lapok szerint: A forradalmat Amerika fenyegeti, ezért mindenkinek kötelessége a riasztás. A parasztzavargások fenyegető jellegűek. Különösen súlyos zavargásokat jelentenek Nisnij-Novogorodból és Tagonrodából.

Külügyminiszter változás Romániában.

Budapest, május 3. (Saját tudósítónktól.) Jassyból jelentik: Bratiannu szabadságolása folytán a király a külügyminisztérium vezetésével Take Joneskut bizta meg.

Expediciós sereget küld Amerika Európába.

Budapest, május 3. (Saját tudósítónktól.) A Ruter-ügynökség jelentik Washingtonból: A kormány hajlandó expediciós hadsereget küldeni Európába.

Gróf Esterházy és gróf Bethlen nem fogadták el a miniszteri tárcát. Budapesti tudósítónk jelenti: Gróf Esterházy Móric és gróf Bethlen István este 6 órakor felkeresték gróf Tissa István miniszterelnököt és közölték vele, hogy gróf Andrássy Gyulával és az ellenzék többi vezérével történt tanácskozások után a felajánlott miniszteri tárcákat tárgyi okokból nem fogadhatják el.

Az élelmiszerek árusítása a kereskedők kezében.

Báró Kürthy rendelete.

As ország több városában, éppen úgy, mint Nagyváradon a legfőbb közéletelméleti elkékek árusítását a városok, illetve községek kivették a kereskedők kezéből, hogy az arányos elosztást jobban biztosítsák. Ez ellen a kereskedők körében állandó a panasz. Alig egy hete a nagyváradai és biharmegyei kiskereskedők társulata is deputációban járt a miniszternél.

Az Országos Közéletelméleti Hivatal elnöke báró Kürthy Lajos a tárgyban most körrendeletet intézett az összes polgármesterek és alispánokhoz. Tegnap érkezett meg a leirat Nagyvárad városához.

A leirat hivatkozik előbbi rendeletre, amelyben az élelmiszerek, árukészletek elosztására nézve kismelte, hogy az élelmiszerek elárúsítása rendszer kereskedők által a leghelyesebb mindenütt, ahol erre a megfelelő és megbízható kereskedők, vagy szövetségek rendelkezésre állanak.

Azóta panaszokból és felterjesztésekből báró Kürthy úgy értesült, hogy ez a fel-fogás sok helyen nem ment át a hatóságok magatartásába s az élelmiszerek elosztására külön árudákat és közöket állítottak fel.

Szükségesek látja ezt újból hangsúlyozni, mert amíg a szakkereskedelem télenességre van kárhözvetve, más munkaszerveket költ le, pedig erre most szükség volna egyéb téren. De ezenkívül a külön hatósági árudák fentartása sok költséget és munkatöbbletet ró a hatóságra és a vásárló közönséget összeszennel, holott tehermentesítés szem előtt tartandó. Ezenfelül létfeltételében támad meg egy társadalmi osztályt.

Utasítja a hatóságokat, hogy területükön az árusítást revizió alá vegyék s intézkedjenek, hogy a legitim kereskedelem, vagyis a kereskedők és szövetségek a hatósági tisztelet mellett is megbizassanak az árusítással.

A kereskedők árusítását azonban szigorúan feltételekhez kell kötni s aki nem tesz eleget az előírt feltételeknek, vagy megbízhatatlan, határátkeléstől ki kell zárni az árusításból.

Báró Kürthy István 30 napon belül jelentést kíván a tett intézkedésekről.

Azt hiszük, Nagyváradon a legbiztosabb kereskedőkben van az élelmiszer-ügyszervezetnél az élelmiszerek elárúsítása.

A 110 koronás cipők ügye.

Ki az árdrágító?

Tegnap tárgyalta Czeglédy István rendőrbíró Bró József jegyzőkönyvvezetővel Arany Albert cipőkereskedő ellen indított árdrágítási ügyet. Arany Albert személyesen védekezett, a vádat Dóri István dr. ügyész képviselte. A vád az, hogy Arany Albert Erdélyi Miklós szingvargatónak 3 pár cipőt adott el, két pár férficipőt páronként 110 koronájával, egy pár női cipőt 65 koronáért s két pár gummisarkot 20 koronáért. A tárgyalástól megállapítható, hogy Arany Svájból hozatta az egyik cipőt, a többi Bécsből. Semleges külföldi árut árusított s ezzel elősegítette valutánk csökkenését, mert "setéai eszközünket külföldre vitte s egy frankot 2 korona 5 fillérrel fizetett. A Hungaria cipőgyár jó és finom áru helyett bécsi portékát árusít, pénzünket Ausztriába küldte s állítása szerint 78 koronát adott egy pár cipőért. Így fest a magyar kereskedő a gyakorlatban.

Arany Albert különben tagadta, hogy árdrágítást követett volna el. Szerinte 110 koronás áruk nem állapítják meg az árdrágítás tényét, mert az új rendelet szerint több hasznát is számíthat. Ő csak 36 százalék hasznát számított, de számíthatott volna 40 százalékot is. Produkálta az eredeti bécsi számlákat, melyek szerint a férfi cipőt, mint luxus árut költség nélkül 78 koronáért szerezte be s 40 százalék hasznát joga volt számítani bár csak 36 százalékot kalkulált. Ez a cipő most még drágább. A női betétes lakk félcipő beszerzési ára a svájci C. F. Bally cégtől számla szerint 22.85 frank, amihez a vám, portó, kiszállítás érgevény díja számítatik s még 10 százalék áremelés úgy, hogy az ár 51 koronának felel meg 2.05 koronás frank-árfolyamon. A gummisarkot 4.50-5.50 koronáért szerezte be.

Dr. Gerő Gusztáv arra való tekintettel, hogy az esetről a katonai felmentésekkel kapcsolatban cikk jelent meg, kéri hogy a terhelt érdekében a bíróság sürgősen kérje ki a kamara véleményét.

Szűts Dersó tennu, hírlíró: Nem vette animozitás Arany ellen, sem nem ellensége, sem tőle nem szenvedett sérelmet. Egyszer a színházigazgatóhoz ment fel s Erdélyi Miklós, Sik, Tóth Elek és Halmay Lajos jelenlétében megdöbbenve mutatott neki egy számlát, amelyben Arany Albert, ellismeri, hogy 2 pár férfi cipőt 110 koronáért, 1 pár női cipőt 65 koronáért s 2 pár gummit 10 koronáért adott el neki. Elmondta Erdélyi, hogy mikor felpróbálta a cipőt, nem tudta mi lesz az ára, csak akkor látta, mikor Arany hazaküldte a cipőket. Kifizette, de abszurdumnak tartja ezt a horroribilis árat. Kérdezte, mit tegyen. Jelentésként, tanácsot sem nekí, sohase lesz vége ennek, ha hiányzik az erkölcsi bátorság az emberektől. Végül kérésre átmentem Aranyhoz, mert érdekelt a köz szempontjából, mi az oka ennek a drágaságnak. Arany kijelentette, hogy a cipő ára annyi, amennyiért adta, akinek nem tetszik, ne vásároljon nála, s mutatott számlát, a mely 92 koronáról szólt. Ennyitért vette ő a cipőt. Emlékeztettem rá, hogy Erdélyi övisszedék óta

vásárolja, s ép azért schallja az árat, mert régi vevőjével szemben méltányos lehetne. Beszélünk az ársírl, s akkor mondta Arany, hogy nem bánja, akármi történik, ő nem adta drágán a cipőt, különben is fizetett ő már büntetést. Erdélyi Miklós nem skarsa a büntető utra tiszni az esetet, s abban egyetünk meg, hogy én megírom, a hatóság pedig hivatalból indítja meg az eljárást, akkor aztán a számlát be kell mutatni. Neki mindegy, melyik árdrágítót fogja nyakon a hatóság, a letört kőseposztály érdekében szükséges a kereskedők féktelen kapzsiságának megterelése. Az a gyáros, aki 92 koronáért mer eladni egy pár cipőt, megérdemli, hogy felkőssék. Lehet, hogy Arany nem véikes, de a hatóság állapítsa meg, hol kezdődik az árdrágítás. Tárul a vásárolt cipőkellékeket s tudja, hogy 110 koronát rendszeren kihozni nem lehet. A Tiszántúlnban megjelent másoodik cikket — egy közbeszólásra reflektálva kijelenti, — nem tanu írta, egy rókaról két bört lehozni nem kívánt.

Czeglédy István rendőrbíró Erdélyi Miklós kihallgatása céljából a tárgyalás folytatását jövő hétre tűzte ki.

Ez ügygel kapcsolatos egyik újság következő híradása:

— *Negyven százalékos árdrágításért három hónap és százhuszezer marka.* — Mannheimból táviratozók, hogy az odaváló büntetőbírótság egy ismert cipőruház főnökét, Altschülert, mert a cipő árat negyven százalékkal telemelte, három hónapi börtönre és 120 ezer marka pénzbüntetésre ítélte.

Készül az Áldozatkésztség szobra.

Széles Sándor asztalosmester tágas műhelye a Hármass-utcsában var. Elöl, a drótkötés mellett virgöző tulipánok. Hátnál lépés, felt a műhely. Gyalu harsogás, kopogás, forgácsolás mindenféle, kemény munka folyik itt, rang a padló a láb alatt. Beszélgetni nem lehet, a zaj minden szót elfojt.

A műhely közepén egy félig kész óriás szobor, egy harmaddal nagyobb, mint az élő alak. Oldalt Karácsonyi Géza gipszbozontott modelje. Erről készül az Áldozatkésztség szobra. Készítője Molnár József szobrász.

Már első pillanatra látható, hogy a szobor igen jól sikerült. A fa különösen alkalmas a katonai keménység, a magyar dac kifejezésére.

Az anyaga a szobornak a hársfa sárgás-fehér deszkája, csak darabokban lehetett kapni Budapesten, katonai erővel állították ki a szükséges hársfemennyiséget.

Tíz hónapja faragja egy csinos, komoly arcú, fekete hajú szobrász ezt a szobrot, amelyet méretei, a kiütköző gondolat s a hozzáfűződő refleksiók impozánsá növelnek. Domboru a melle, izmos a lába, lelkesült, ellenállhatatlan energiájú a magyaros arca.

Ez a szobor sikerült. Még faragja Molnár József az összeszorított öklöket, még illesztgeti a tornyut a vállhoz, de a szobor már jórészt kész s huszadikán már át is veheti a bisztozág.

Eddig nem igen járt ott érdeklődő, csak a műhely személyzete s hozzártatózó. Kár,

mert közben erre vagy arra figyelmenntetheték volna az ambiciós fiatal szobrászt, aki így a maga fantáziájára volt utalva s a kitűnő modelle. Az agyag, a gipsz kétségkívül simulékonyabb, kifejezőbb, de a hársfa is kellő módon fejezi ki a magyar katonai háborus érényeit.

A katonai rendőrség megkezdette működését.

A katonai állomásparancsnokság a következőket költi a katonai rendőrség felállításáról:

A katonai rendőrség tegnap, május hó 3-ik napján a helyőrség területén megkezdte működését. Ezen katonai rendőrség célja a katonai rendőri szolgálatnak a fegyelem érdekében való kezelése, a közrend és közbiztonság fenntartása, továbbá gyanus katonai egyéneknek, bujkáló katonakötélzeteknek, szökevényeknek, kémeknek kipuhatolása és letartóztatása s katonai egyének által elkövetni szándékolt bűn, kihágási vagy fegyvelemellenes cselekmények megakadályozása és az ily cselekmények tettesinek kipuhatolása és előállítás.

A szolgálatot a katonai rendőrség részint karaszalagos katonai egyénekkel, részint araképes igazolvánnyal bíró civilruhás katonai egyénekkel látja el. A karaszalag piros színű és fekete betűvel, „katonai rendőrség”, „Militáripolizei” felirással van ellátva. A katonai rendőrségnek szolgálatában levő tisztjei és legénysége ugyanazon jogokkal és kötelezettségekkel vannak felruházva, mint az ökök és őrségek.

Ezek szerint a katonai rendőrség szolgálatban levő tagja fegyverrel használni köteles az ellen, ki őt erőszakosan megsérti, vagy támadás által veszélyesen fenyegeti; ki őt gorbombán és előrebocsátott figyelmeztetés dacára tovább is sértetgeti; ki a katonai rendőrség által mint veszedelmes gonosztevő elfogatott vagy annak szigorú őrzet végett átadatott, ha erőszakos ellenszegülés nélkül is, a fenyegető rákiáltás dacára elszökik és feltartóztatására más mód nincs. A katonai rendőrség tagjai szolgálatban állóknak tekintendők, ha mint ilyenek igazolják magukat, vagy ha a karaszalagot viselik.

A katonai rendőrség hivatalos helyiségei a városban vannak. Esetleges panaszok vagy feljelentések csak katonai egyének ellen s a halaszthatatlan sürgőrség esetét kivéve, mindenkor írásban a feljelentő nevének és lakcímének pontos megjelölésével a katonai rendőrség címére küldendők.

Névtelen feljelentések nem fognak tekinthetők vétetel.

Falópp,
altábornagy, állomásparancsnok

Tavaszi ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Fügöny, kézimunka, kelengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógógyárában
Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi üzlet 14-69.

Az Egyesült Bank és Takarékpénztár tőkeemelése.

Beolvadt a Balényesi Takarékpénztár.

Nagyváradi egyik legtekintélyesebb pénzintézet, az Egyesült Bank és Takarékpénztár a háborús viszonyok dacára évről évre sikeres pénzügyi műveleteivel biztosítja az intézet fejlődését.

Most is szerencsés és jelentős akciókat hajtott végre, midőn a félszázad óta fennálló Balényesi Takarékpénztárt beolvadtatta s ezzel egy kihasználásra alkalmas területet von be működése körébe.

Es alkalommal körütekintő előrelátásból készen a háboru utáni időre s 8800,000 korona részvénytőkéjét 12.000,000 koronára emeli fel s ezzel a vidék egyik legnagyobb pénzintézetévé lép elő.

Ugy a Balényesi Takarékpénztár beolvadását, mint a részvénytőke felemelését tegnap tartott közgyűlésén határozta el.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Az Egyesült Bank és Takarékpénztár részvénytársaság tegnap rendkívüli közgyűlést tartott azon célból, hogy a Balényesi Takarékpénztár Rt., ezen majdnem ötven év óta fennálló intézet magába olvasztása iránt határozatot hozzon.

A közgyűlésen Zathurecky István, mint az intézet elnöke, a közgyűlést megnyitván, üdvözli a szép számmal megjelent részvényeseket, különösen a Balényesi Takarékpénztár Rt. kiküldött igazgatósági tagjait: Bottyán Pál ref. lelkészt, Fábian János gim-

násiumi tanárt és dr. Buder Ferenc ügyvédet. A jegyzőkönyv vezetésére Gruden Iván, Jerzsák István és Róth János részvényeseket kérte fel s megállapítja, hogy a közgyűlés határozatképes.

Dr. Popper Akos vezérigazgató felolvassa az igazgatóság javaslatát a beolvadásra vonatkozólag, mihez képest a közgyűlés egyhangulag elfogadta az alapítóknak 12 millió koronára leendő emelését olyképp, hogy a Balényesi Takarékpénztár részvényeseinek becsesrelésére most bocsátanak ki 800.000 korona névértékű részvényt, a többi pedig alkalmas időben az igazgatóság fogja kibocsátani s ezzel egyidejűleg elfogadták egyhangulag a beolvadást is.

Az alapszabályok módosításának elfogadása után a közgyűlés véget ért.

Jelen voltak a közgyűlésen:

Zathurecky István, dr. Popper Akos, Reismann Mór, dr. Rezső Mór, Kraus David, dr. Halász Márton, Keller József, Szirmai Lajos, Déri Vilmos, Wiener Jenő, dr. Sarkadi Lajos, Kudáner Antal, Reades Vilmos, Nagy Márton, Wechsler József, Székely Sándor, Hunyady Ferenc, Lusztig Jakab, Straub Ferenc, dr. Gyémánt Jenő, Jerzsák István, Rastovszky Iván, Grósz Zsigmond, Róth János, dr. Adorján Ármán, May Sándor, Rosenthal Adólf, dr. Matólay Károly, Gruden Iván, Farkas Izidor, dr. Fászy Lajos, Kovács Béla, Acél Károly, Hollós Mihály, Kormos József, Friss József, Fleischer László, Grósz Jenő.

Járjunk fatalpu cipőben.

Dr. Cziffra Kálmán főispán felhívása.

A kormány leiratban hívta fel a közönséget, hogy tekintettel a háboru által előállott talpbőr hiányra, a közönség járjon fatalpu cipőkben. Ezzel nemcsak segít a bőrtalpbőr hiányon, hanem még takarékoskodik is.

A tahetőségek, akik még a 120 koronás bőrtalpbőr árát is könnyen képesek megfizetni, mosolyogtak a miniszter felhívásán.

Dr. Cziffra Kálmán főispán azonban itt is megmutatta, hogy jó példával jár elől. Pár nap óta csinos, finom bőrtalpu cipőben jár.

Ilyen cipőben jelent meg tegnap a közgazgatási bizottság ülésén is, ahol az új rendszerű alkotás igazi közvélemény-kérdést kellett. S midőn a főispán elmondta, hogy egészen alkalmas a fatalpon való járás, a finom és elegáns lakkoipőrtől is nevezetesen snájdig főjegyző rögtön kijelentette, hogy ő is követi a jó példát s fatalpu cipőt csináltat.

De voltak a jelenlevők között hajthatatlanok is.

Az egyik tekintélyes városatyja nem akceptálja a fatalpu cipőt, dacára megosztott kormánypártiságának, mert — úgymond — csak a szívétől telfel és testrészével hajlandó a kormányt követni, de a lábával már nem.

Egy másik főosztályos pedig keréken kijelentette, hogy már inkább jár mezüláb, mint fatalpu cipőben.

Az új dolog lassan bár, de azért hódít,

s a legteljesebb terjesztője a fatalpu viselésének a főispán, aki most a következő felkívást intézte a városhoz.

A hadsereg fokozott szükséglete miatt mindegyre nagyobb nehézségekbe ütközik a polgári lakosságak bőrányaggal való ellátása. A bőrányagokban való hiány különösen érezteti hatását a cipőellátás terén, mely a jelenlegi készletekből előreláthatólag hosszabb időre nem lesz biztosítható.

Feltétlenül szükséges tehát, hogy ezen szükségleti cikk előállítására póttanyagok használatának fel s a nagyközönség ezen póttanyagokból előállított lábbelik viselésére térjen át.

A póttanyagok felhasználásával készített cipők között mint legmegfelelőbbek elsősorban a fatalpuak jöhetnek számba. A háboru alatt forgalomba hozott és folyton tölteltesített fatalpu cipők ugyanis igen használható hiánypótló cikkekké bizonyultak.

A nagyközönség azonban, különösen pedig a közép és felső osztályok, ezen cipők viselésétől erősen idegenkednek. Az idegenkedés oka részben azon körülmény, hogy a fatalpu cipőket teljesen indokolatlanul hasznavehetetlennek és ériektelennek tartják, részben a helytelenül kialakult társadalmi felfogás és előítélet, mely a fatalpu cipők viselését szégyenletesnek, megalázónak tekinti.

Az előző véleménynek alapját az képezi, hogy egyes, az afajta cipők előállításának legkezdetén alkotott hibás fatalpu szerkesztetek a gyakorlatban nem váltak be, kételegesen azonban, s nembem már a

használatnak teljesen megfelelő gyártmányok készülnek. A kialakult társadalmi felfogás pedig helytelen és a legnagyobb mérvben káros is.

Hasafias kötelességük ezért, hogy meggyőzés és rábeszélés, sőt személyes példamutatás útján odhassunk hogy a társadalom irányu helytelen előítéleteit eloszlassuk s az afajta cipők elterjedését minél szélesebb rétegben elősegítsük.

Felkérem Cimedet, hogy befolyását a vezetése, ugyezinté a felügyelése alatt álló hivatalok, köztintézmények, iskolák vezetői nál ily irányban érvényesíteni, őket hasonló tevékenységre felkérni, társadalmi körében pedig tekintélyével és egyéni súlyával a fent kifejtetteket propagálni segítsék.

Dr. Cziffra Kálmán,
főispán.

Önkéntes ápolónők vizsgálója.

A mint már említettük a hadvezetőség úgy rendelkezett, hogy az ország minden katonai kórházában beosztva volt, németül (ugy nevezett Wäckerket), ápolókat a hadtápi kerületekbe osztotta be és helyettük nőket, szakszerűleg képzett ápolónőket kívánt alkalmazni. A Vörös-Kereszt Egylet ezáltal is szolgálatára állott az egészségügynek és Nagyváradon 9 kórházban önkéntes ápolónőképző tanfolyamokat létesített, ahol március 1 óta orvosok vezetése alatt folyt a tanítás és immár befejezést nyervén, a vizsgák folyó hó 5-én délelőtt 9 órakor fognak megtartatni 3 bizottság előtt.

Az I. bizottság a biharmegyei köz-kórházban fog működni, ennek elnöke Cziffra Kálmán főispán, társelnök Das Escherolles-Kruspér Sándor és laes. Tagok tordai Molnár Gézá és dr. Gyöngyössy István. Jegyző Hermann Lajos. Ezen bizottság előtt azon önkéntes ápolónők fognak vizsgázni, akik a biharmegyei köz-kórházban, továbbá dr. Popovits Miklós és dr. Schilling Árpád ezredorvos urak által vezetett tanfolyamon nyertek kiképzést.

A II. bizottság a cs. és kir. katonai járványkórházban fog működni, ennek elnöke dr. Konrad Márk, helyettese Németh István. Tagjai Granwald Henrikné és dr. Horányi Gyula. Jegyzője Vertán Miklós. Ezen bizottság előtt azon önkéntes ápolónők vizsgáznak, akik dr. Berkovits René ezredorvos ur vezetése alatt nyertek kiképzést.

A III. bizottság a Sal Ferenc-utcai cs. és kir. tartalékkórházban fog működni, ennek elnöke dr. Vucskics Gyula, helyettese dr. Lábán Lajos, tagjai Patry Gyuláné és dr. Móricz Ernő, jegyzője dr. Személy Kálmán. Ezen bizottság előtt azon önkéntes ápolónők vizsgáznak, akik dr. Fischer Imre, dr. Grósz Samu, dr. Gerő Sándor, dr. Juiler Vilmos és dr. Major László ezredorvos urak vezetése alatt nyertek kiképzést.

A Magyar Vörös-Kereszt Egylet központi igazgatósága képviselőtében hókei Pirkner János ny. miniszteri tanácsos országgyűlési képviselő Vörös-Kereszt egyleti főmegbízott helyettes érkezik a vizsgákra, akit a helyi választmány ünnepélyes fogadtatásban részesít.

A vizsgák befejezése után folyó hó 5-én délután 3 órakor az önkéntes ápolónők fogadalmat tesznek az elmekórház dísztermében, mely után felavatás és a bizonyítványok kézhez vétele következik. Ugy a vizsgákra,

mint a felavattára vendégeket szívesen fogad a vezetőség.

A központi főmegbízott helyettes megtekintti végül a Vörösr Keressét helybeli jótehető és egészségügyi intézményeit.

Betörőbanda garázdálkodása Köröstarjában.

Kifosztották a szövetségi üzletet, azonkívül négy helyen kísérelték meg a betörést.

Tegnap éjjel Köröstarján békérmegyei község nagy szensáció színhelye volt. A faluban betörőbanda garázdálkodott, még pedig szervezett betörőbanda, amelynek ez a kegyérkeresete.

Ugyanis tegnap reggelre virradóra a faluban öt helyen történt betörés, a garázdálkodó tolvajbanda azonban csak egy helyen ért el „eredményt.“ A községben van egy jól felszerelt u. n. szövetségi üzlet, amelyben az áruknak legkülönbözőbb fajtái vannak felraktározva. Ezt az üzletet fosztotta ki a több tagból álló tolvajszövetség, amelynek azonban ez ideig még nem sikerült nyomába jutni.

A szövetségi üzlet ajtaja erős vas szerkezet, ezt próbálták először felfeszíteni, azonban nem sikerült. Legalább is az ajtón keletkezett durva karcokból erre lehet következtetni. Mikor látták, hogy így nem boldogulnak átmenetnek a palánkon, felkúsztak a ház padlására, amelynek ajtaját már sokkal könnyebb volt feltörni. A padlásról az üzletbe szellőztető lyuk nyílik. A betörők ezen keresztül, valószínűleg kötélt segítségével leereszkedtek a bolt helyiségbe, ahol aztán már teljesen biztonságban működtek, mivel éjszaka idején semmi megfigyelésről nem tarthatnak.

A boltban egy ládában mintegy 30-40 pár erős fekete férfi cipő volt elraktározva, ezeket egytől egyig elvitték. Ugyasintán nagyobb mennyiségű férfi posztókalapot, fekete paraszti-mellényt, továbbá gyarmatárut, cukrot, kenyeret, kötelet, ostorszíjat, a más vegyes dolgokat, ami csak falusi boltban található. Az elloptak árka értéke egy néhány ezer koronára rug.

Mikor reggel az üzletet kinyitották, mindent felforgatva, összevisszahányva találtak, a padlón összetört üvegek hevertek. Ugy látszik, a tettesek valószínűleg kőbor cigányok sítve, kapkodva „dolgoztak“, noha rajtakapástól nem igen kellett félniük. Inkább azért siettek, mivel még más helyeken is akartak operálni.

Ugyanazon éj folyamán még négy helyen: a községházán, a paplaknál, a korosmahelyiségben és egy jó módú gazda házában kísérelték meg a betörést, azonban mindenütt megavarták őket, így meg kellett elégedniük a fenti zsákmánnyal.

A csendőrség járőrei nagy buzgalommal nyomozzák a tetteseket. Eddigi megállapítás és a körülmények mérlegelése alapján valószínűnek tartják, hogy a betörők kőbor cigányok voltak, akik az utóbbi időkben gyakran bolyongtak a község határában. A csendőrség távirati értesítést küldött a nagyváradi rendőrséghez is, azon esetre, ha

netalán a tettesek itt értékesítenék a lopott holmikat.

Nagyvárad közigazgatása áprilishan.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartott rendes havi ülésén alig néhány győgydíj és építkezés ügyből kifolyó felbontás került tárgyalásra.

Dr. Cziffra Kálmán főispán elnöklése alatt jelen voltak Rímker Károly polgármester, Lukács Odón főjegyző, Németh István bir. tan., pénzügyigazgató, Varró Domokos kir. mézeski tanácsos, Vassdy Lajos kir. tanfelügyelő, dr. Taury Endre kir. ügyész, dr. Mayer László v. főorvos, dr. Taury László v. főgyógyász, dr. Istvánffy István árvasszéki elnök, Sulyok István, dr. Medvigy Gábor, dr. Thury Kálmán, Diósi Lajos, dr. Olasz Béla és dr. Adorján Ámin voltak jelen.

A polgármester havi jelentéséből adjuk a következő adatokat:

A község-éségügyi állapot április havában kedvezőbb volt az előző hónapnál, mivel 93 al kevesebb volt a halálozás. A fertőző betegségek közül előfordult: a kanyaró 5 esetben, 3 halálozással; a vörheny 10 esetben, a diftéria 11 esetben, halálozás nélkül, a hasibegymáz 8 esetben, 1 halálozással, a hólyagos himlő 6 helybeli, 4 idegen és 1 katonánál, a kúteges hagymáz 6 harc-térről jött katonánál. A fertőző betegségek csökkentek, az óvintézkedések megtörténtek. A vörheny miatt a 3. es. állami óvodát és az újravárosi állami elemi iskola 3. osztályát 2 hétre be kellett zárni. A gyermekeket újra beoltották. Április 12. óta nem fordult elő újabb betegség. A járványkórházban 85 beteg, a gyermekkórházban 77 fekvő és 272 bejáró betegot gyógykezelték. Született 49 fiú és 42 lány, összesen 91 gyermek. Elhalt 73 férfi és 94 nő, összesen 167 egyén.

A közbiztonság ápril hónapban zavartalan volt. Előfordult lopás 240, sikkasztás 7, csalás 16 jogtalan elcsátítás 2 esetben. Előzetes letartóztatás 30 volt. A rendőrségnél kihágási feljelentés 273 esetben történt, ezek között árdragításért 74. Eltolonoltak a közbiztonságra veszélyes 56 egyént.

Kincstári egyenes adóban befolyt 55000 korona, városi adóban 37889 korona.

Kiadott 34 új iparigazolvány, megszünt 8 iparüzlet.

A jelentést tudomásul vették. A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint az adó befizetések jók voltak. Az év első három hónapjában állami egyenes adóban 124700 koronával több folyt be, mint 1916. első három hónapjában.

Néhány építkezési, vízvezetési bírság és kórházi győgydíj ügyében beadott felbontást intéztek el s az ülés végét ért.

HIREK

* **Személyi hír.** Csorogár Romulusz dr. az új nagyváradi g. kel. püspöki helynök Nagyváradra érkezett. Magtskintette fővendő hivatali tevékenysége helyét s tegnap visszautasott Aradra.

* **Szent László napja.** Vasárnap, s hó 6 án lesz Szent László király ünnepe. Az ünnepet Nagyvárad és a váradi egyházmegye máltóképen ünnepli meg. A székes-egyházban d. e. 9 órakor ünnepi nagymisést mond gróf Széchenyi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök és a szentbeszédet dr. Vuoskics Gyula kanonok tartja. Az isentisztelekre hivatalosak a polgári és katonai hatóságok fejei. A szentmise után körmenet lesz a Szent László-eréklyével s utána a hívek az ereklye csókolásához járulnak.

Az ünnep délutánján 5 órakor a Kath. Kőr ünnepélyt rendes a nagyváradi Katona Otthon javára. Balópezi díj nincs, az adományokat a Katona Otthon javára fordítják. Fenntartott helyeket a Kath. Kőr hásnagyánál lehet váltani.

* **Drasche László Alfréd miniszteri tanácsos.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király Drasche László Alfréd miniszteri osztálytanácsost, a miniszterelnöki sajtóosztály vezetőjét miniszteri tanácsossá nevezte ki. Ez a hír osztatlan örömet kelt újságírói körökben, mert a magyar sajtó legjobb barátját éri ez a kitüntetés. Drasche László Alfréd nem ismer pártkülömböséget a lapok támogatásában, hanem nagy szolgálatait rendelkezésére bocsátja a sajtó minden organumának. Az új miniszteri tanácsos mint író is előrangú. Nemrég jelent meg pompás regénye: a *Tűzpróba*, mely ma már közkészen forog. Drasche László Alfrédet előléptetés alkalmából Nagyváradról is táviratilag üdvözlötték.

* **Új miniszteri tanácsos.** A király Gosztony Aladár miniszteri osztálytanácsost miniszteri tanácsossá nevezte ki. — Gosztony Aladár a vallás- és közoktatásiügyi miniszterium VIII. ügyosztályának vezetője. Rendkívül képsett, alapos tudású főtitkársági a kultuszminiszteriumnak, ahog eddigi működésével is mindenkinek tiszteltetését és nagybecsülését vívta ki. Báró Hornig Károly veszprémi püspök halála után ő neveztetett ki a székküresedés idejére a veszprémi püspöki javadalom miniszteri bizottságának s e megbízatásával kapcsolatos feladatait kiváló sikerrel oldotta meg. Az új miniszteri tanácsost Nagyváradon is sokan ismerik s fiatal korban, kizárólag tehetségével és szorgalmával megérdemelt előléptetése alkalmából városunkból is sokan üdvözlötték.

* **Dr. Botegh Miklós kitüntetése.** A hivatalos lap közli, hogy a király dr. Botegh Miklós kormánybíró, Torda-Aranyosvármegye főispánját az I. osztályú polgári hadiérdemkereszttel tüntette ki.

* **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király Geller István 101. gy. e.-beli főhadnagyot, Karatrui D. mélt. József 101. gy. e.-beli tart. főhadnagyot Bőszörményi (Bju n) Emil és Németh István 101. gy. e.-beli tart. hadnagyokat a legfelső díszes elismeréssel tüntette ki.

A Rákóczi-ut legforgalmasabb részén emeletesház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd

Sal Ferenc u. 15. Telefon 416.

* **Zita királyné születésnapja iskolai ünnep.** Budapest-ről jelentik: A kultuszminister rendeletet adott ki, mely szerint az összes elemi és középiskolákban május 9-én, Zita királyné születésnapján az előadások szünetelni fognak.

* **Mazurek Gyula dr. kitüntetése.** A hivatalos lap közli, hogy Ferenc Szalvátor főherceg, mint az országos Vörös-Kereszt védnökhelyettese dr. Mazurek Gyula pápai kamarást a háború alatt a katonai egészségügy terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a Vörös-Kereszt hadiékkéltményes III. osztályú díszjelvényével tüntette ki.

* **Megszűnt az üzletek zárókorlátozása.** Január hónapban adott ki a belügyministerium egy rendeletet, amely az üzletek záróját oda korlátozta, hogy minden üzletet hét óráig kell zártáig tartani az élelmiszerekkel fél nyolcig tartó hatók nyitva. Ez a rendelkezés január, február, március és április hónapokra vonatkozott. Tekintettel arra, hogy a miniszternek erre vonatkozó új rendelkezése nem jelent meg, a tegnapi nappal újra életbe lépett az 1913-ban megállapított zárókorlátozás, amely szerint az üzletek általában nyolc óráig tarthatók nyitva, reggel hat óráig tarthatók ki. Az élelmiszerek üzletek fél kilenc óráig tarthatók nyitva és reggel öt óráig tarthatók ki. Szombati napokon az élelmiszerek üzleteket fél tíz óráig szabad nyitva tartani.

* **Arany János-ünnepély.** A nagyváradi református lelkészoképző intézet ifjúsági önképzőkörre záróünnepélyének keretében május hó 5-én délután 5 óráig az intézet dísztermében Arany János-ünnepélyt rendez a következő műsorral:

Arany-Révfy: Szondi két spródja. Daljáték. Előadja az intézeti énekkar.

Emlékeztető Arany Jánosról, mondja Bottyán Vilma IV. é. növendék.

Arany költőműveiből szavakkal Jakab Anna III. é. növendék.

Onokozóköri tüköri jelentés, felolvassa Hósz Ilona IV. é. növendék.

Jutalomkönyvek kiosztása.

Elnöki beszéd, mondja Bottyán Vilma önképzőköri elnök.

Arany-Révfy: Tengerihántás. Mely dráma, előadja Bernstein Olga és Hoffmann Margit IV. é. növendék.

* **Katonai alapítványi helyek.** Folyó évi április havában több katonai alapítványi hely üresedett meg, melyre főként a háború alatt, az ellenség előtti sebesülés következtében rokkantá vált vagy elhalálozott a IX. rangosztálynál kisebb rangban volt katonatisztek özvegyei illetve árvái pályázhatnak. Az ide vonatkozó hadügyminiszteri rendelet naponta d. u. 3-4 óráig a 6. és kir. Térparancsnokságnál (Ór utca 5.) betekintható.

* **A szőlőtulajdonosok figyelmébe.** A nagyváradi hegyközség elnöksége értesíti a hegyközségi biróközség tagjait, valamint az érdekelteket, hogy folyó hó 6-án vasárnap délelőtt 11 óráig a városháza kistermében több, a gazdaságunkat érintő rendeletet fog népies előadásban a közönséggel megismertetni, evégből kéri hogy fenti helyen és időben minél szármassan megjelenni szíveskedjenek. Az elnökéig

* **A Bihar megyei Nőegylet választmányi ülése.** A biharmegyesi és nagyváradi Nőegylet folyó évi május hó 5 napján délután 4 óráig az Erzsébet leány árvaházban választmányi ülést tart.

* **Adomány a jogakadémiai menzának.** Gróf Széchenyi Miklós l. sz. megyéspüspök ur és a főtitkarendő l. sz. káptalan 200-200 koronát adományozott a kir. kath. jogakadémia „Menzájára” javára. A kegyen adományokért szívesen is hálás köszönetet mond a jogakadémiai dékán.

* **A Fischer zeneiskola szombati hangversenye** ez évben is kimagasló zenei esemény lesz városunknak. A kitérő iskola gazdag, nagy igényű műsorral és időn is, mint minden évben a Vigadóba fogja vonzani Nagyvárad színe javát. A hangversenyen közreműködnek: Fischer Elvin a nagyváradi zeneiskola vezető tanára, Tóth Bariska és Voileanu Anita tanárnők. Kassita Eszter színművész, Vojtkó Péter hegedűművész a nagy jövőjű Weiss B. Magda, Waldmann Ersei, Schönfeld Ily, Havas Rózsi, Grósz Ilus, Szokolay Erzsike.

A rendezést és a közönség utbaigazítását, helyrevezetését az alábbi uralkodók látják el: Fikler Erna, Entler Magda, Klein Ersei, Várnai Ida, Ráczkó Irén, Lindnerbaum Olga, Tóth Ersei, Jakab Terka, Lengyel Klára, Varró Ágnes, Patry Eszike, Otómsói Juliska, Balogh Margit, Kővér Irén, Pilszern Margit. Jegyek a Hegedűs hírlapkiadón, Bergernél és Huzzárnál kapható. A hangverseny fél 5 óráig kezdődik.

* **A protestáns jótékony egyesület gyűlése.** A nagyváradi protestáns jótékony egyesület a ref. lelkészoképző intézet dísztermében ma 5 óráig gyűlést tart, melynek tárgya: A prot. árvaház ügye, ünnepélyes rendezése.

* **Felhívás az erdélyi menekültekhez.** A m. kir. belügyminister 5000-1917. sz. rendelete alapján kéretnek a városunkban lakó, állampolgáryt nem élvező erdélyi menekültek segítségükben, hogy a rendőrség II. emelet, 10. szám alatt okvetlen jelenjenek meg.

* **Méhek pusztulása.** A méhekben nagy kárt okozott a hideg. Beszélünk a kérdéstől Vajrovcsky Vince törvényszéki bírival, az ismert méhészzel, aki a következőket mondotta:

— A méhek a májusi hideg időjárás alatt csak helyen 80-100 százalékkal pusztultak el. A veszteség nagy mindenütt. Most 3 napja jó idő van, a gyűjtés folyik, de a hozadék kevés lesz. Ma 16 korona az ára egy élő méhnek, a szezon végén alighanem 20 korona lesz. De ez is sok a szőr árshoz viszonyítva. A szőr nem nehezebb produktum, mint a mézet, sőt könnyebb, ha van mit enni. A méhekkel foglalkozni kell akkor is, mint az idei tavasz, tönkretesz a legnagyobb gondosságot is.

* **Negyedmillió sikkesztés a fővárosban.** Budapesti tudósítónk jelenti: A rendőrség letartóztatja Erdei Mihályt, az állami alkalmazottak teherékpénztárának vezérigazgatóját negyedmillió korona elcsikkasztása miatt.

* **Ki volna hajlandó** III-ik gimnázista fiánat délutánonként sejt lakásán tanítani, szíves ajánlatot kérek zárt borítékban a Turul ciggyár főzletébe beadni. Sz. M. nek címmel.

* **Fehér Etelka élő virágüzlete.** Most nyílt meg a Rákóczi ut. legforgalmasabb helyén, a Nyíry palotában a legújabb virágüzlet, amelynek tulajdonosa a Nagyváradon széles körökben ismert előnyösen ismert Fehér Etelka, aki egy másik céggel kifejtett működésével a közönség szívesen elismerését érdemelte ki. Gyászkoszorúkat, színházi és alkalmi csokrokat finom kivitelben készít a ajánljuk a közönség pártfogásába az új üzletet.

* **Gyönyörű rózsás apró a nő legszebb díszje.** Az első róza a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módosítást, hogy eltűntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja, melyből a bőr visszanyeri ruganyosságát eltűnteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut. 7/B. Bimánóczy-palota.

* **Eladó új zongora** elsőrendű szerkezettű. Cím a kiadóhivatásban.

* **„Korona szappan-por.”** Nemcsak a szappan, sem az édes, sem mosópor. Helyettesítse a szappant, a ruhának nem árt, minden eseményen a törvényszéki vegyes teniszklub. Egy félkilós doboz ára 25 kgr. ruhára 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló” drogeria” Nagyvárad. Telefon 18-02.

* **Értesítés.** A Bihar Nyonda r. felkészülésben levő céget illető befizetések f. évi május hó 1-től kezdve a Biharmegyei Takarékpénztár pénztáránál eszközölendők.

* **Gépirásban és gyorsírásban tökéletesen jártas, rom. kath. vallású, jó családból való leány dr. Krüger Aladár ügyvéd irodájában alkalmazást nyerhet (Szalárdi-u 7).**

* **Felkészítendő KÖRIR biztos ügy.** Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kiadóhívás Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut. 7/B.

* **Eladó gépek és eszközök.** A Bihar megyei Takarékpénztár (arcsiki gazdaságában eladó: 3 garnitúra, használt 8 literes cséplőgép szifonkészlettel nélkül. — 3 db. répa kiemelő eke. — 6 darab cement ösztető járszól (1-1 lóra) — Különböző ócska eszközök. — Érdeklődők forduljanak a gazdaság intézőségéhez Pta Fancsik, u. p. Biharugra.

* **Idősebb házaspárhoz** a háziaszony segítségére fizetésben és egyéb háztartásban jártas intelligens magános nőkerestetik, cím a kiadóban.

Igazságszolgáltatás.

Az ivás csábította a lopásra. Zsurka Anna eskóhi 25 éves cselédleányt azzal vádolja az ügyészség, hogy tömérdek holmit összelopott a szat Kretz Szávánéknak eladta. Kilenc más embert pedig tulajdon elleni kihágás miatt vádolt meg a királyi ügyészség. A törvényszék Seress Béla tanácselnök vezetésével (ügyész: Medvigy István, jegyző: Fluck Daxaó dr, védőügyvédek: Pally Lajos helyett Gáspár Márton dr és Boros János dr) kérdőre vonta a vádlottakat. Zsurka Anna mindent beismerett, védelmére felhozta, hogy amikor ismét nem tud ellentálni a csábításnak a lopás muszáj. A törvényszék Zsurkát öt évi fegyházra ítélte. Kretynét 5 napi fegyházra, a többieket 20-20 korona fő s ugyanannyi mellékbüntetésre. Az ügyész s az elítéltek felelőstestek.

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr 13.40, 15.80, 18.10, 22.20.
 Ia Hasított bőr 15.80, 18.70, 20.50, 25.70.
 Lébox és tehénbox 17.—, 20.50, 22.80, 27.50.

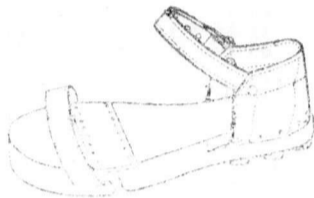
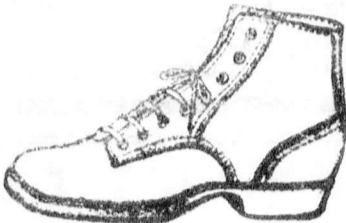
Fatalpu szandálok:

24-25,	26-28,	29-31,	32-35,
4.—,	4.10,	4.40,	4.90,
36-37,	38-40,	41-43,	44-46,
5.—,	5.50,	6.—,	6.10.

Lábujjszij oldalszegzés nélkül törvényileg védve.

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedményben részesülnek.

Nagyvárad, Rakóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

Butorok egyéb ingóságok beraktározására száraz parkettes üzlet.

RAKTÁR HELYSÉGEK

hosszabb, vagy rövidebb időre jutányos ár mellett

KIADÓK.

Tűz és betörés ellen biztosítottak.

Nagy Sándor-utca 4. szám.

Üveg poharakra,

üvegekre és üveg neműekre

betűk, számok, monogramok,

virágok és rajzok

metszését a legizlésebb

kivitelben elvállalom. Cím

a kiadóhivatalban.

Hasábos és vágott

TÜZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak

JENEI M. CÉGNÉL

szerezheti be

Nagypiac tér, Kugler és Andrányi palota. Telefon 10-13. szám.

Megrendelések pontosan kimérve, kivonat a házhoz szállítanak.

Merza Kálmán

nyerges és szijgyártó Nagyvárad, Rakóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3-65 Telefon: 3-65

Tiszti nyereg és szijazat, kocsizó és igás szerszámok, kocsitülés, lábvédők és szerszámok raktára.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádógos, vízvezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca.

Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadtatnak.

* 5 hold ezüst és arany ólcsó hasznos berbe, esetleg felébe kiadó. Értekezhetni Magyar Bankban Szent László-tér.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 514.

A telep telefonja 514.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy villamos

FŐZŐEDÉNYEK,

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban kaphatók. Telefon rendelésre izzólámpák díjmentesen házhoz szállítanak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszerelő telefonja 55.

Főszerelőtelefonja 55.

IZSÁK LIDIA

elsőrendű tűzőszalon

Nagyvárad

Park-szálloda

Nagy Sándor-u. 1.

telephelyben.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szállítását esztétikus művésznőnek egyedül szállítója.

Telefon: 11-53.